

PARASTĀS PRIEDES (*PINUS SYLVESTRIS* L.) SELEKCIJAS TEORĒTISKIE PAMATI UN ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS LATVIJĀ

Aizstāvēta LLU
vadītājs prof. A. Dreimanis

Āris Jansons
aris.jansons@silava.lv

Izvērtēt un rekomendēt metodes precīzai un ekonomiski izdevīgai
nākamā selekcijas cikla izpildei parastajai priedei Latvijā

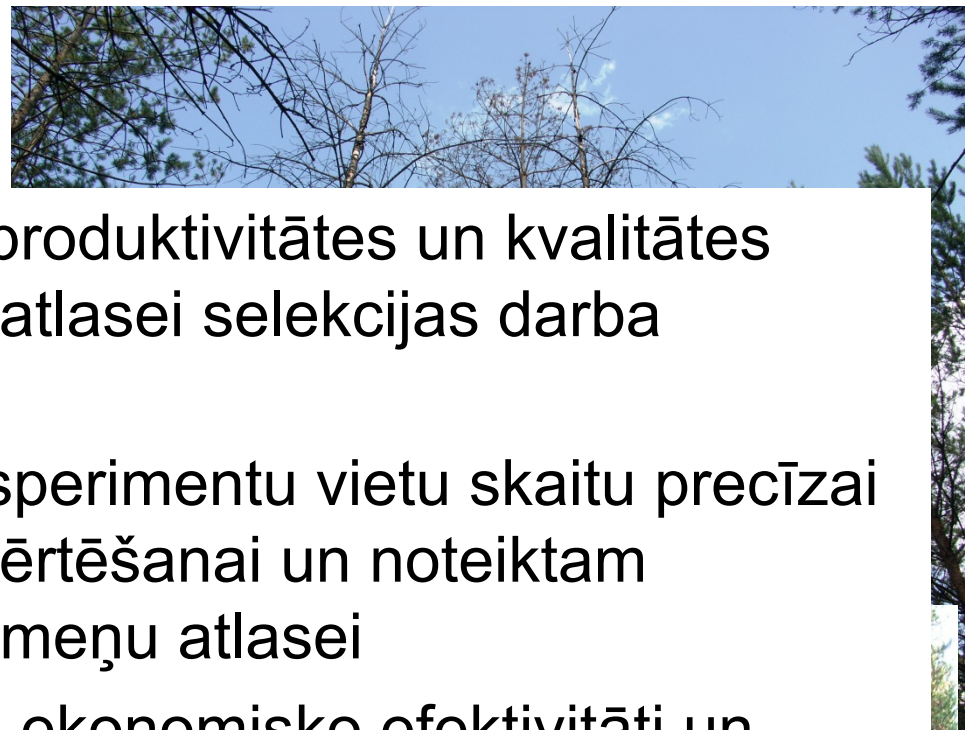
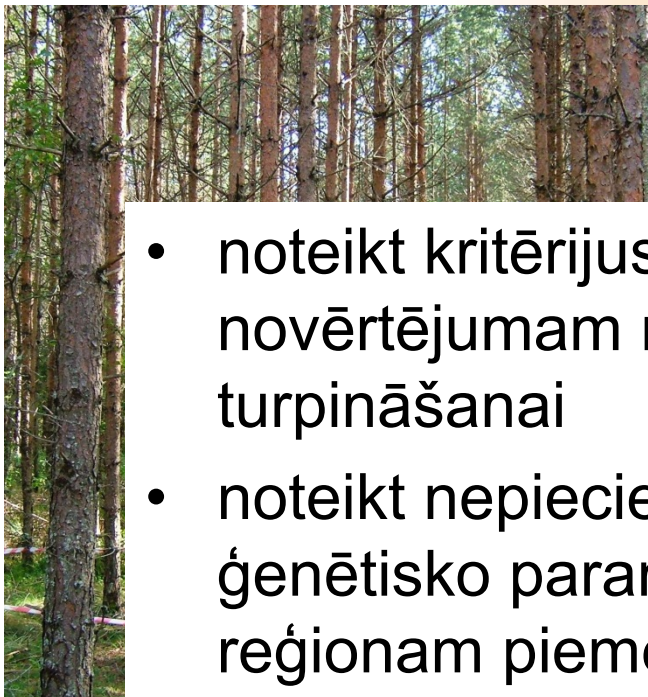
Pluskoku
atlase

Pēcnācēju
pārbaudes

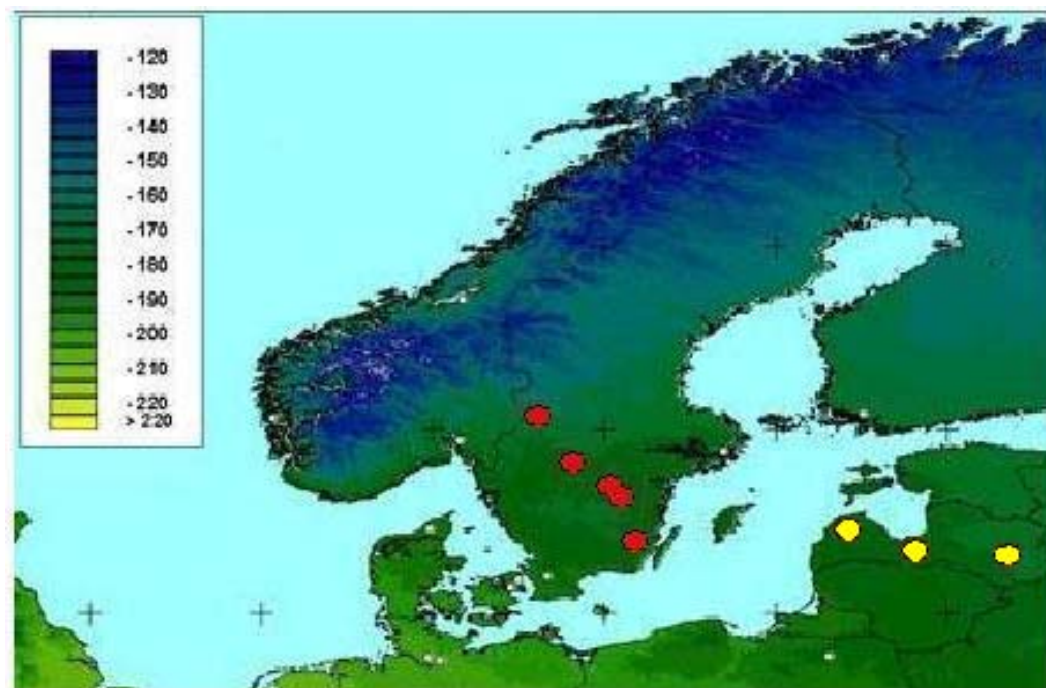

Darba aktualitāte un uzdevumi

- noteikt kritērijus ģimeņu produktivitātes un kvalitātes novērtējumam materiāla atlasei selekcijas darba turpināšanai
- noteikt nepieciešamo eksperimentu vietu skaitu precīzai ģenētisko parametru novērtēšanai un noteiktam reģionam piemērotāko ģimeņu atlasei
- novērtēt selekcijas darba ekonomisko efektivitāti un rekomendēt ekonomiski izdevīgāko selekcijas alternatīvu nākamā selekcijas cikla izpildei

Krāsas - veģetācijas perioda garums, dienas

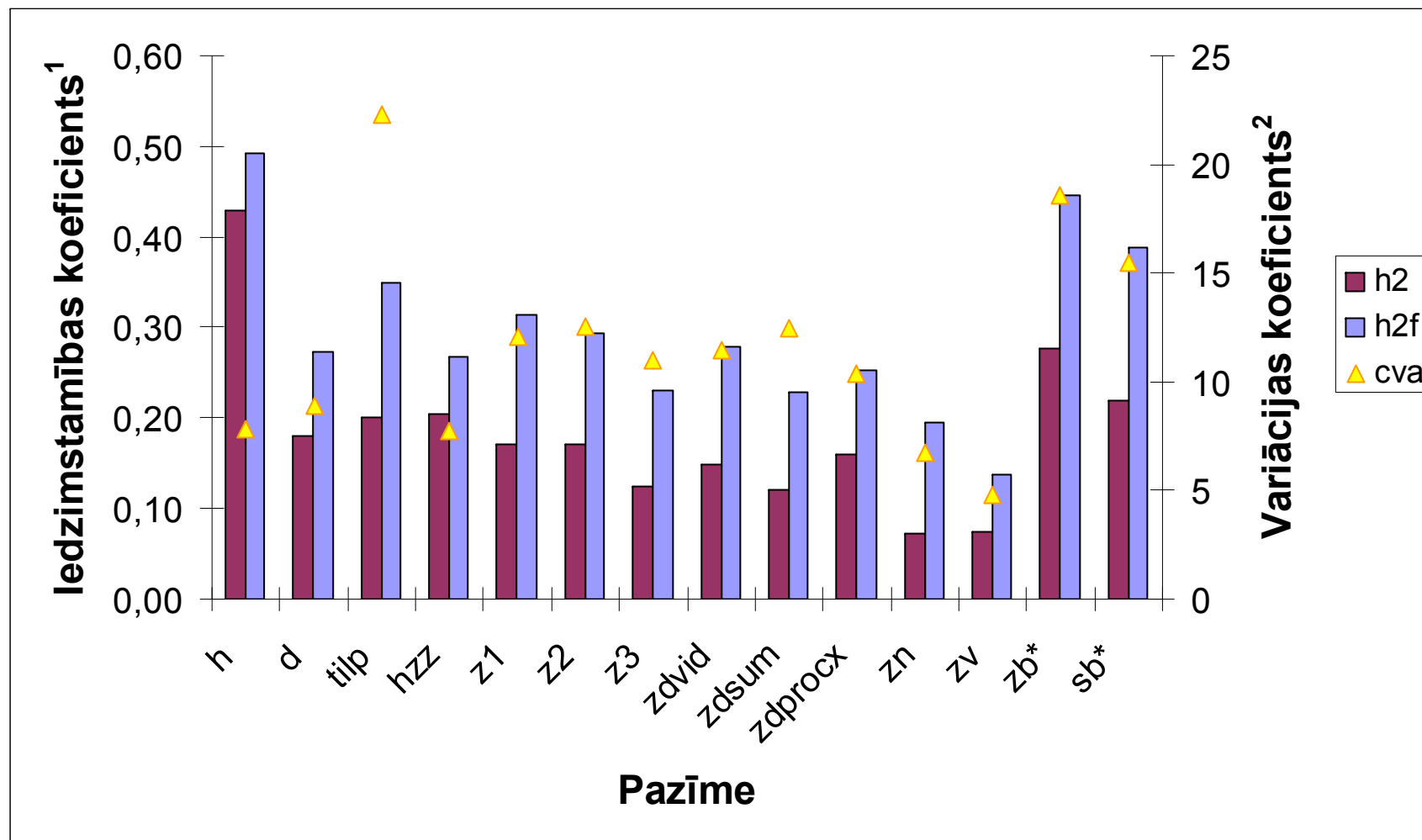
● Stādījumu atrašanās vietas

- 22 eksperimenti
- 834 priežu brīvapputes pēcnācēju ģimenes t.sk. 24% vienā stādījumā, 47% divos, 17% trijos, pārējie – vairāk nekā 3 stādījumos
- 14-17 un 21-36 gadu vecumā

Saimnieciski nozīmīgo koku sugu (parastā priede, parastā egle, kārpainais bērzs) un apses selekcijas mērķu un selekcijas darba programmas aktualizācija a/s „Latvijas valsts meži

Parastās priedes Latvijas un Zviedrijas mežaudžu un sēklu plantāciju pēcnācēju salīdzinošie stādījumi Zviedrijā

Rezultāti: atlases kritēriji

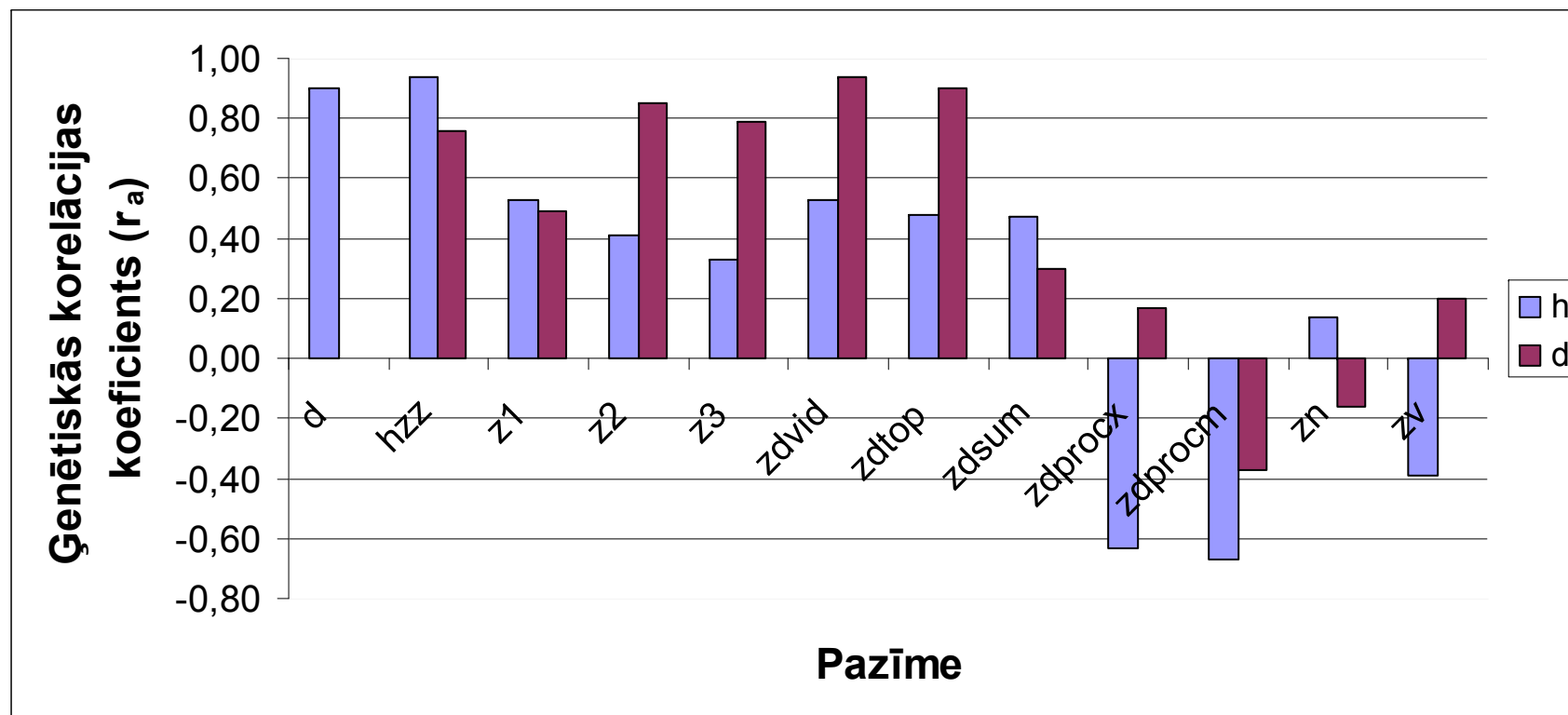

¹ – gan ģimeņu vidējo vērtību iedzimstamības koeficienta , gan iedzimstamības koeficienta vērtības;

² – aditīvās ģenētiskās mainības variācijas koeficients

* - vērtēts tikai 14-17 gadu veco eksperimentu grupā

Rezultāti: atlases kritēriji

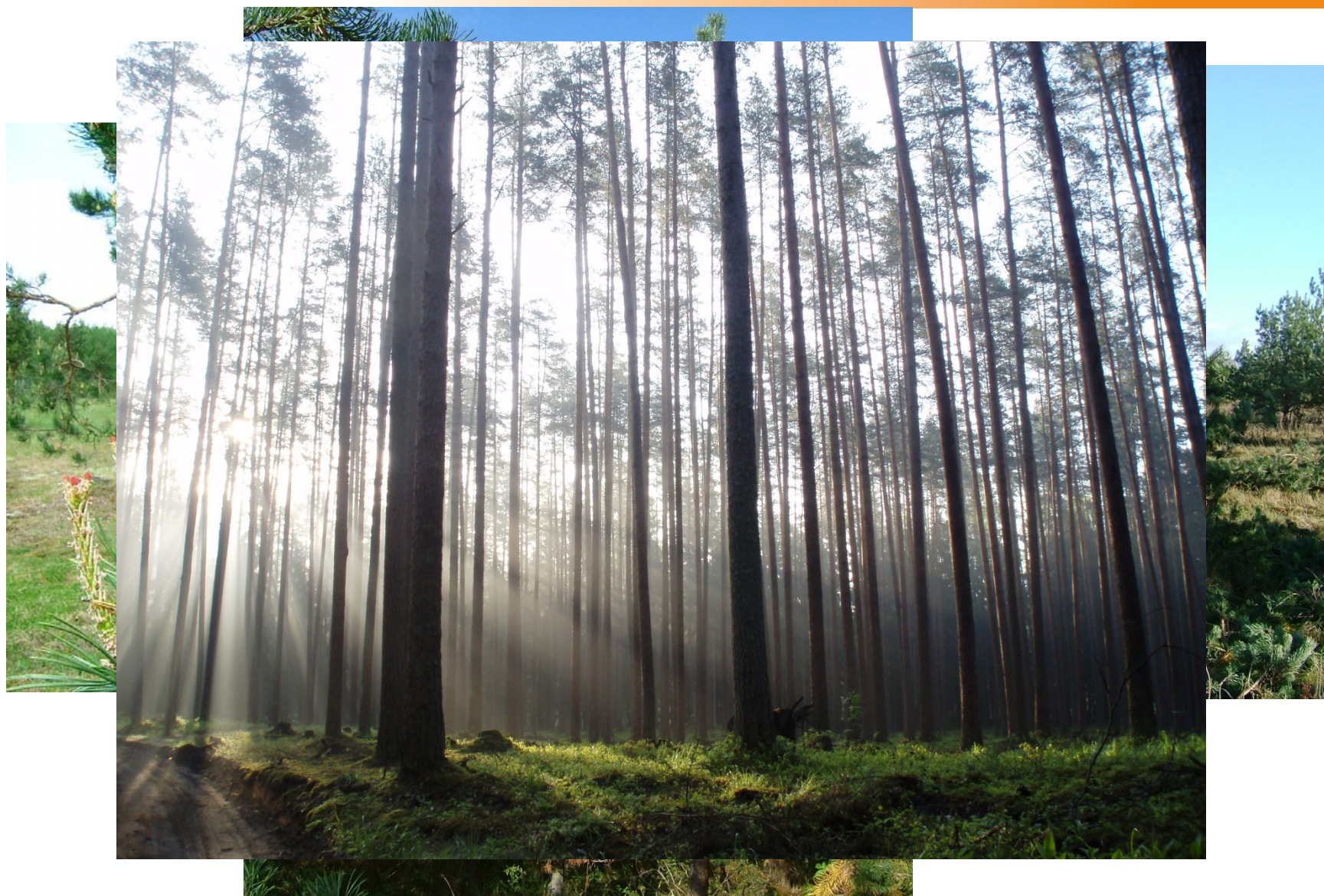
Nodrošinot vienlaicīgu produktivitātes un kvalitātes rādītāju paaugstināšanu selekcijas procesā, kā atlases kritēriju rekomendējams izmantot koku augstumu un resnākā zara līdz 2 m augstumam diametru

Rezultāti: genotipa-vides mijiedarbība

Pēcnācēju pārbaudes ieteicams veikt ne mazāk
kā 4 stādīšanas vietās

Rezultāti: ekonomiskais novērtējums

Rezultāti: ekonomiskais novērtējums

Diferenciālais ieguvums no meža atjaunošanas ar selekcionētu stādāmo materiālu nevis atstāšanas dabiskai atjaunošanai ir pozitīvs arī izmantojot 3% diskonta likmi

REZULTĀTI

Skujkoku selekcijas pētījumi 2009. – 2013.
gadā produktīvu, kvalitatīvu un noturīgu
mežaudžu atjaunošanai (vadītājs A. Gailis)

REZULTĀTI

Mežsaimniecības pielāgošana klimata
izmaiņām
a/s Latvijas valsts meži, MNKC

sadarbībā ar LU

FUTUREforest - Woodlands
for Climate Change
INTERREG, ZM

EIROPAS SAVIENĪBA

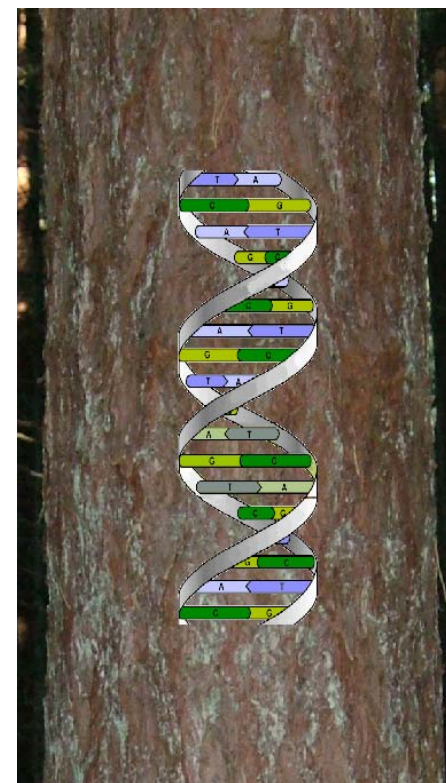
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Ģenētisko faktoru nozīme adaptētās
spējīgu un pēc koksnes īpašībām
kvalitatīvu mežaudžu izveidē
ESF

Paldies !

Āris Jansons
aris.jansons@silava.lv